

ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Метою курсу є набуття знань, необхідних для формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини» компетентностей щодо вивчення сучасних геополітичних викликів та їх впливів на українське суспільство; розуміння впливу російської агресії на економіку та зовнішню та внутрішню політику України; усвідомлення того, що Україна під впливом сучасних викликів та героїчного опору стала одним із провідних суб'єктів світової політики; вивчення проблеми взаємодії і протистояння трьох найвпливовіших глобальних центрів вироблення рішень — США, ЄС та Китаю. Війна, яку розв'язала росія проти України, завдала потужного удару по всіх без винятку сферах економіки нашої держави, але водночас прискорила усвідомлення безальтернативності руху країни до повноправного членства в Європейському Союзі.

Міжпредметні зв'язки. Курс „Геополітичні виклики сучасності: український контекст“ має безпосередній зв'язок із такими дисциплінами, як: політологія, історія, міжнародне право, безпекознавством.

Програмні результати навчання:

знати: основні теорії геополітики та їх застосування до аналізу сучасних міжнародних процесів; ключові глобальні і регіональні виклики, що впливають на Україну; особливості зовнішньої політики України, її стратегічні пріоритети та міжнародні партнерства; роль міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ) у вирішенні геополітичних конфліктів; історичні передумови сучасного геополітичного становища України.

вміти: аналізувати глобальні геополітичні тренди та їхній вплив на Україну; оцінювати стратегії зовнішньої політики України та інших держав; досліджувати інформаційні війни, гібридні загрози і пропаганди; прогнозувати можливі сценарії розвитку міжнародної ситуації.

володіти: міжнародні договори, що визначають принципи мирного врегулювання конфліктів (Статут ООН, Гельсінський заключний акт, Женевські конвенції та їхні Додаткові протоколи); методами геополітичного аналізу для оцінки міжнародної ситуації; сучасними інформаційними технологіями для аналізу міжнародної безпеки; практичними навичками комунікації в міжнародному середовищі.

Змістове наповнення навчальної дисципліни:

Геополітичне положення України: історичний контекст формування кордонів України; Україна між Заходом і Сходом: стратегічні дилеми; географічні, демографічні та економічні фактори впливу на міжнародне позиціонування України.

Основні геополітичні актори та їх вплив на Україну: США та ЄС: підтримка України, санкційна політика, військова допомога; росія: гібридна війна, окупація Криму, військова агресія; Китай: економічна співпраця, інвестиції та балансування між рф і Заходом;

Регіональні партнери: Польща, Туреччина, країни Балтії.

Україна в міжнародних організаціях: ООН: резолюції щодо України, дипломатична боротьба; НАТО: перспективи членства, безпекова співпраця; ЄС: політика Східного партнерства, економічна інтеграція; ОБСЄ: моніторинг конфліктів та мирні ініціативи.

Військові виклики та безпекова політика: російсько-українська війна: причини, хід, наслідки; реформа української армії та стандарти НАТО; оборонна політика та військово-промисловий комплекс України.

Українська дипломатія та зовнішня політика: головні пріоритети зовнішньої політики України; публічна дипломатія та міжнародний імідж держави; формування союзів та стратегічних партнерств; майбутні сценарії розвитку України в геополітичному контексті.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 5 кредитів ЄКТС.